

آلودگی، بزرگ‌ترین دغدغه جامعه آزمایشگاهی!

رئیس جامعه فناوران آزمایشگاه گفت: آلودگی بیولوژیک، بزرگ‌ترین دغدغه جامعه آزمایشگاهی است و به همین دلیل جامعه آزمایشگاهی جزو گروه‌های ویژه کادر پزشک‌های قرار گرفته است.

سلامت نیوز: رئیس جامعه فناوران آزمایشگاه گفت: آلودگی بیولوژیک، بزرگ‌ترین دغدغه جامعه آزمایشگاهی است و به همین دلیل جامعه آزمایشگاهی جزو گروه‌های ویژه کادر پزشک‌های قرار گرفته است.

این خبری بود که چندروز قبل روی سایت‌های خبری مخابره شد و بازتاب‌های فراوانی در میان کارکنان آزمایشگاه‌های تشخیص طبی پیدا کرد. کارکنان این بخش‌ها با تماس با دفتر روزنامه ضمن برشمردن عوارض ناشی از کار در این محیط‌ها، خواستار درج گزارشی از حساسیت کارشان که به نوعی تک‌تک افراد نیز مرتبط است شدند تا شاید حمایت و توجه ویژه‌ای به این گروه‌های ویژه صورت گیرد، که در ادامه از نظراتان می‌گذرد.

برای شروع پروسه درمان یک بیماری، پزشک معالج شما آزمایش‌های متعددی را درخواست می‌کند تا به‌وسیله آنها به اطلاعاتی دست یابد که با بررسی فیزیکی و تاریخیچه فردی نمی‌توان به آنها پی برد.

آزمایشگاه، تغییرات سلامت را با زبان ریاضی نشان می‌دهد و هرچه این دقت را بالاتر ببریم بیماری در مرحله‌ای که قابل پیشگیری و درمان است، بهتر مشخص می‌شود و از این‌رو توجه به کیفیت آزمایشگاه‌ها بسیار مهم است زیرا یک اشتباه آزمایشگاهی می‌تواند ما را در تشخیص بیماری گمراه کند. رنج‌های رفرنس که رنج‌های نرمال (یا طبیعی) هم نامیده می‌شوند، منعکس‌کننده نتایج ۹۵ درصد افراد مانند شما هستند.

بیمار از لحظه ورود خود به محل آزمایشگاه و بیمارستان، انواع آلودگی‌های بیماری‌زا را همراه خود دارد. محیط کار جامعه آزمایشگاهی و بیمارستان‌ها محل پخش انواع بیماری‌هاست. آلودگی محیط و نیز رعایت نکردن مسائل ایمنی و بهداشتی از سوی جامعه آزمایشگاهی می‌تواند آسیب‌های جدی و خطرناکی به سلامت آنان وارد کند، لذا بسیاری از افراد به خاطر ترس از آلودگی بیولوژیکی سراغ رشته‌های مربوط به قارچ‌شناسی، انگل‌شناسی یا ویروس‌شناسی نمی‌روند.

کارکنان آزمایشگاه بالینی یک تیم از متخصصان ماهر و با تحصیلات دانشگاهی در زمینه‌های مختلف هستند. اکثر تست‌های آزمایشگاهی توسط تکنولوژیست آزمایشگاهی انجام می‌شود. در آمریکا این افراد حداقل ۶ سال آموزش داده می‌شوند (۴ سال پزشکی و ۲ سال تکنولوژی آزمایشگاهی) اما در کشور ما با ۲ سال هم انجام می‌دهند. افراد دیگر درگیر در آزمایش‌های شما، سایر پزشکان مانند پاتولوژیست‌ها، داروسازها، میکروبیولوژیست‌ها، دستیاران آزمایشگاهی و... هستند.

به گفته کارشناسان، یکی از مشکلات موجود در حوزه کاری آزمایشگاه‌های تشخیص طبی این است که کارشناسان مربوط با علوم آزمایشگاهی مانند کارشناسان میکروبیولوژی متناسب با نیاز کشور تربیت نمی‌شوند اما به اجبار این نیروها جذب بازار کار آزمایشگاه‌های کشور می‌شوند که عدم‌آشنایی آنها ممکن است در تشخیص آزمایش اختلال ایجاد کند.

مدیرکل آزمایشگاه‌های وزارت بهداشت در این رابطه می‌گوید: یکی از برنامه‌های وزارت بهداشت ساماندهی تجهیزات آزمایشگاه‌های بهداشتی و تشخیص طبی است. برای این منظور همه آزمایشگاه‌ها موظفند فقط کیت‌ها و تجهیزاتی را خریداری کنند که شماره آنها در وزارت بهداشت ثبت و تأیید شده باشد. تجهیزات آزمایشگاهی بدون تأییدیه وزارت بهداشت حق توزیع در کشور را ندارند.

آزمایشگاه، محل انتقال عفونت‌های ویروسی

میزان عفونت‌های ویروسی از طریق فرورفتن سوزن، بریدگی‌ها و... در مورد ویروس هپاتیت B، 6 درصد تا 30 درصد، در مورد ویروس هپاتیت C، 8/1 درصد و در مورد ویروس ایدز، 3/0 درصد است. در دهه گذشته، هر ساله حدود 100 تا 200 نفر از کارکنان مراکز بهداشتی و درمانی ایالات متحده در نتیجه ابتلا به عفونت ویروسی هپاتیت B ناشی از محیط کار فوت کرده‌اند. تاکنون انتقال حداقل 20 عامل بیماری‌زای مختلف به وسیله سوزن و صدمات ناشی از وسایل تیز گزارش شده است.

باید در تمام بخش‌های فنی آزمایشگاه از غذا خوردن، آشامیدن یا انجام سایر اعمالی که سبب تماس دست با دهان می‌شود، خودداری کرد.

نمونه‌های آزمایشگاهی (خون، ادرار، مدفوع، خلط و...) می‌توانند حامل بسیاری از عوامل بیماری‌زا باشند. این مواد که روزانه در بخش‌های مختلف آزمایشگاه جابه‌جا و بعضی مواقع در یخچال‌های آزمایشگاه نگهداری می‌شوند، به‌عنوان یک منبع مهم آلودگی غذا و آشامیدنی‌ها تلقی می‌شوند.

به هیچ وجه مواد غذایی را در یخچال‌های بخش‌های مختلف آزمایشگاه نگهداری نکنید. باید یخچال‌های مخصوص مواد غذایی را در فضای آبدارخانه قرار داد؛ تنها با این روش می‌توان مطمئن شد که مواد غذایی با نمونه‌های آزمایشگاهی در یک یخچال نگهداری نمی‌شوند.

باید کارکنان آزمایشگاه با مشورت کمیته کنترل عفونت، روش‌های جداسازی بیماران را که به وسیله بیمارستان تعیین شده، مورد توجه قرار داده و رعایت موارد ایمنی را بکنند.

همه تلفن‌ها، دستگیره‌های در، صفحه کلید ویدئو، صفحه کلید کامپیوتر و دیگر وسایلی که در تماس با دست هستند، ممکن است آلوده باشند. در این موارد ممکن است لازم باشد که برچسب هشداردهنده روی آنها نصب شود و باید تمام روش‌های لازم برای جلوگیری از آلودگی وسایل فوق مورد استفاده قرار گیرد. اشخاصی که در این مناطق با دست‌های بدون دستکش و با این وسایل در تماس هستند باید دستکش بپوشند یا دست‌هایشان را بعد از تماس با این وسایل بشویند.

حتی‌الامکان باید از تماس دست با صورت مخصوصاً هنگامی که از تلفن و وسایل مشابه دیگر استفاده می‌شود خودداری کرد. باید کارکنان نواحی فنی قبل از تماس با وسایل فوق دستکش‌ها را بیرون بیاورند. همچنین می‌توان از پوشش‌های پلاستیکی برای صفحه کلید کامپیوتر، تلفن‌ها و... استفاده کرد.

نباید وسایل شخصی مانند کیف پول، کت، پوتین یا چکمه، لیوان چای و قهوه، زیرپیراهن، غذاهای بسته‌بندی نشده یا داروها را در قسمت‌های فنی آزمایشگاه قرار داد.

نکات مهم چند ساعت قبل از دادن آزمایش

بدن انسان از تعداد و انواع مختلفی از سلول‌ها و مایعات تشکیل شده است. همه این سلول‌ها و مایعات قابل تست هستند اما بیشترین نمونه‌های درخواستی، خون و ادرار هستند. عرق، مایع مغزی نخاعی، مایع مفصلی، خلط، مو، مدفوع، مغز استخوان، بافت و... می‌توانند از سایر نمونه‌های دریافتی در آزمایشگاه باشند. بسته به آزمایشی که پزشک شما درخواست کرده است، قبل از آمدن به آزمایشگاه باید چند ساعت قبل غذایی مصرف نکرده باشید (ناشتا)، یا از مصرف رژیم غذایی مشخص باید خودداری کنید. بعضی از تست‌ها هم نیاز به ۱۰ تا ۱۲ ساعت عدم‌نوشیدن مایعات دارند. گاهی هم از شما خواسته می‌شود که تا قبل از آزمایش سیگار نکشید. همیشه قبل از تست، با اطلاع یافتن از شرایط مناسب برای تست درخواستی شما از آزمایشگاه، با بهترین حالت به آزمایشگاه مراجعه کنید.

کارکنان آزمایشگاه در معرض بسیاری از عوامل بیماری‌زا با منشأ خون، مایعات بدن و... هستند که از طریق ترشح و پاشیدن، فرو رفتن سوزن، وسایل شیشه‌ای شکسته، خراش و بریدگی و... در تماس با چشم، بینی، دهان، پوست و... باعث آلودگی می‌شوند. همچنین در محیط کاری آنها خطراتی در نتیجه کار با موادشیمیایی سوزاننده، مواد رادیواکتیو، الکتریسیته، وسایل مکانیکی، آتش‌سوزی و... وجود دارد که سلامتی آنها را تهدید می‌کند.

همشهری آنلاین